

valamint Pécssett 15 cm-es reflektorral Keszthelyi S. végezte, 1970-ben 6, 1971-ben 9 alkalommal.

ifj. Bartha L. és Keszthelyi S.

Egy rendkívüli folt a Jupiteren

1971. augusztus 10-én a budapesti Uránia Csillagvizsgáló 20 cm-es refraktorán, valamint az ógyallai /hurbanovoi/ csillagvizsgáló 15 cm-es Cassegrain reflektorán át egy rendkívül sötét, mintegy 22° hosszú sötét foltot sikerült megfigyelni a Jupiter déli egyenlítői fősávján /SEB/. A rendellenes sötét folt intenzitása: 5 D. A folt hosszúsága, 1971. VIII. 10-én, 19:00-19:27 UT közt: Nyugati csúcsa /W/: $346^\circ \pm 2^\circ$; Centruma $357^\circ \pm 2^\circ$

Keleti csúcsa /E/: $8^\circ \pm 2^\circ$; minden adat a II. forgási rendszerben. Észlelők: Budapesten Döry I., Gellért A., Kelemen J., Piroška A. Hurbanovóban: ifj. Bartha L., Habina J., Molnár I., Pap J. /8. ábra/

ifj. Bartha Lajos

Kérjük mindazokat, akik a Jupiter rendellenes foltját észlelték, hogy arról leírást vagy rajzot küldjenek, Ugyancsak kérjük a Mars megfigyelőit, hogy az átlátszóság észleléseket menél előbb juttassák el a METEOR-hoz. Ugyancsak örömmel látjuk a beküldött rajzokat is. Ha a megfigyelők kívánják, a rajzokat, másolás után visszaküldjük. /Szerk./

A METEOR számára beküldött nagyszámu tüzgömb és holdészlelésről a következő számunkban közlünk beszámolókat.

CSILLAGOS ÉG /október-november/

Bolygók. A Merkúr nov. közepén az esti égen látható, 23-án legnagyobb keleti kitérésben. Észlelésre nem alkalmas. Vénusz októbertől esti csillagként tűnik fel a nyugati égen, de észlelése még alig lehetséges. Mars az esti égen jól látható, látszó átmérője okt. 18-án $20''2$, nov. 18-án $15''0$, távolsága nov. végén is még 1 Csill. Egys.-nél kisebb. Jupiter nem látható. Szatur-nusz az egész éjszaka folyamán a láthatár felett van, nov. 26-án szembenállás a Nappal, gyűrűjének látszó átmérője ekkor $46''4$, tehát akkorának látszik 40-szeres nagyítással, mint a Hold puszta szemmel.

Meteorrajok. Az időszakos októberi Drakonidák okt. 9-10 közt jelentkeznek legnagyobb számban. A Giacobini-Zinner 1900 III. üstökösből származó meteorraj 1933 és 1946 novemberében szolgáltattak nagyon gazdag hullócsillag esőt. Valószínűleg 1972-ben is gazdag meteorzáport okoz, de lehetséges, hogy már ez év októberének első felében is sok meteor jelentkezik e rajból.

Radiánspontja: RA= $17^h 20^m$, Dekl.= $+60^\circ$, 5° -al északra a nú Drától. Lassú, fényes hullókkal jelentkezik.

A Cassiopeia-Cepheus rajt 1969-ben észlelték először, ekkor 15 perc alatt 30 meteorot produkált a Cas. és Cep. határan levő bizonytalan radiánspontból. November 7-11 közt várható. Észlelése nagyon kívánatos, mivel a raj léte még kérdéses. A Leonida raj

november 11 és 20 közt észlelhető. a 33 évenként jelentkező időszakos raj legutóbb 1966-ban szolgáltatott gazdag hullócsillag záport.

Radiánspontja: RA = $10^h 08^m$, Dekl. = $+22^\circ$, maximuma nov. 17-én lép fel.

Ismét Plejád-fedés. November 4-én hajnalban a Hold megint elhalad a Plejádok/Fiastyúk/ több csillaga előtt. Kérjük, akiknek módjukban áll, kísérik figyelemmel e jelenséget.

Események, okt.-nov.

- okt, 4. 21:15. A Titán keleti kitérése a Szaturnusztól.
7. 23:30. A BD +24^o00599 kilép a Hold mögül. Fényessége 6,4 m., a kilépés pozíciószőge /P/ 208°.
9. Októberi Drakonida meteorraj maximuma.
11. 4:05. A 48 Gem. kilépése a Hold mögül. Fény: 5,9 P:317°.
13. 2:49. A 164B Cnc kilépése. Fény:6,4m, P:334°.
20. 20:15. A Titán keleti kitérése a Szaturnusztól.
27. 21:08. A 19 Cap. fedése. Fény: 5,9 m.
28. 20:03. A -13^o06008 fedése. Fény: 6,7 m.
nov. 4. 5:38. A 17. Tau fedése. Fény: 3,8 m. Plejád-fedés.
5. 19:15. A Titán keleti kitérése a Szaturnusztól.
22:54. A BD+26^o00844 kilépése. Fény:6,5 m. P: 325°.
6. 23:17. Az epszilon Gem fedése. Fény:3,2 m.
7. 0:25. Az epszilon Gem kilépése. Fény:3,2 m. P: 270°.
8. 1:07. A 192B Gem kilépése. Fény: 6,3 m. P: 296°.
9. A Cas.-Cep. meteorraj maximuma.
14. 14 Vénusz-Jupiter együttállása, a Vénusz 1°,1-al délre.
21. 18:45. A Titán keleti kitérése a Szaturnusztól.
22. 17:15. Az 53 Sgr fedése. Fény: 6,2 m.
17:20. A 274BSgr fedése. Fény: 6,1 m.
24. 19:50. A 73B Agr fedése. Fény: 6,8 m.
25. 16:59. A 150B Agr fedése. Fény: 6,1 m.
26. 3:06. A 47N Ari fedése. Fény: 5,1 m.

Kisbolygók: A Ceres földtávolsága csökken, fényessége nő. Koordinátái, 1950-re: nov. 11-én RA = $9^h 26^m 1$; Dekl. = $+21^\circ 56^m$.

21-én 9 36,0; 22 00

dec. 1-én 9 44,0; 22 17

Fényessége 7,3 magn.-ról 7,0-ra emelkedik.